I Slöjdskolan

Då vi nu samlats här för att viga in ett annat nytt bygge, afsedt till ungdomens tjänst, må ett ord vara på sin plats (hvadan det kommit sig, hvad man velat och hvem man velat det.

Allt godt och ondt kommer in för tiden, som vi veta, genom tidningar och flygskrifter med mera, mest från de stora städerne eller från de små, som arbeta på att bli stora.

Så kom en dag en stor, bokning kurir från en läns residensstad; han stötte i posthornet och utlät sig ungefärligen som så:

Ädla qvinnor i Kalix bygd, med eller utan män!

Här måske bli en Slöjdskola

af — och det i en hastig Vändning.
Och så blef det.
Det var den 1 Maj anno 1883.
Den tiden är det ännu kallt
häruppe i norden — men nog
kan man få det varmt.

En liten glöd, ett litet offer
på fosterlandets altare i menskligt
lifvet tyckte hvad det värmer!

Det utför man gärna den
dagen på ett ställe, der några
af ortens damer träffat samman.

Kusinvida Wäktaren af
Bifrost, Heimdall, i verkligheten,
såsom man påstår, föddes af
nio mör, det torde vara svårt
att svärja på.

Men hvad som är historiskt
det är det, att nunsi museernes
tal- var det, som gaf dagen
åt Nederkali Gille för grundläg

slöjd och någon Odin hade
till och med kommit vara
öfverflödig.

Och så antog man den
ordning, sin grundlag, återmi-
stone till sina principer.

Denna ordning var att
härtill djupt beslöjad, som
en Österlandets dotter, Asgård
låg också långt i öster; men
denna dag till ära, må
slöjan falla.

På första balken af denna
ordning talas om huru som
Sallet består af endast qvin-
nors mångfald, dock må högst
tvenne män fördragas.

Man kallar denna genom
"Gyllene Taflor, hittade på
Idavallen.

Vid inträdet betalar man

lätin grund till skatten och om
man vill, får man betala
mer än man gerna vill.

Och den, som hållar ordet
af Gillet med goda råd och
stora dåd, vinner värdighet
af "Högan Frigga" — och sämre
kan man heta.

I tredje balken står
det till och med ordagrant,
att Gillets bestämmelse är att
"uppehålla skola för qvinlig"
"slöjd eller till färdighet i qvin-"
"liga sysslor".

Gillets qvinliga medlemmar,
som kallas "Disor" eller "ungdisor" och
"Tärnor", äro fördelade på fyra
"Ringar" eller kretsar, den första
omfattande Midgård (Kyrkstaden)
den andra Idawallen (Wallen)
den tredje Vingolf (Vasen, Näsby)
och den fjerde Utgård,
(Björknäs, Sträkanäs, Karlsborg
m. m.)

I Utgård, der äro posterade,
till det mesta stridsmän och
sjömän, försvaret till lands och
vatten.

Inom hvarje Ring bildas sex
Disalag eller Reimor.

En Disa och en Tärna bilda
tillsammans en Runa, eller ett
arbetslag för undervisningen i
skolan.

En Frigga förestår Ringen och
hennes närmaste är en Freja.

Måndagen är återkommande
Friggornes arbetsdag, tisdagen
Frejornas. De öfriga dagarne
arbeta Odins, Thors och Frejs
Runa hvar på sin dag och
på lördagen inträder Solapp-
gångens Runa.

I spetsen för Gillet står en Drott
med sin Jarl och sin Hofmästare
Och så håller man "Rådslag"
och "Häfdatecknaren" gör hvad
andras sekreterare pläga
göra.

Men den som ej passar på
dess pligtar i landets mynt
och vid dombordet gäller som
regel: "sämre fria än fälla".

Och så styr man och
ställer så godt man kan — och
sen samlas man en gång i må-
naden till "tings" och då gifves
en viss årlig till skatten.

Tinget tillkaller för aftonen
en "Siare", som föredrager nå-
gat läsvärdt och allmännyttigt,
synnerligen lefvernesbeskrifning
öfver framstående bortgångne,
som i jordlifvets förhållanden

eller särskildt på andens område
äro vordne fosterlandets eller
menskligheten välgörare.

Dessa föredrag hållas naturligen,
först sedan Gillets enskilta ären-
den afhandlats.

Med sång och andaktsstämning
afslutas mötet, som i öfrigt
kan bevistas af utom Gillet
stående, äfven män.

Den 12te och sista balken,
den talar om årligen återkom-
mande "Storting". Då säga
"Nornarne" (Revisorerne) sitt
ord; då får Styrelsen "Urlof"
och då väljas Tingsjor och
Frejor och Nornor och Valor och
at tralla "Höjdetöser" ger man
pris till "ling och meine" (Hugin
och Munin) — och så måste det
förbli två år å rad åtminstone.

Sådant swåra qvinnors svar på det uppbud, som wäl gått ut från Wår Höfding, fastän af andre gode män handtecknadt.

På forn-nordisk grund hafwa vi welat anlägga byggnaden, af wåra fäders hedendom hafwa wåra dagars kristne en hel del att lära.

Wåra fäder, de lefde närmare Skapelsens morgonstund, då menniskan som en Gud i naturen trädde ur Skaparens hand och derför bewarade de, efter fallet, bland råhet och grymhet och okunnighet, dock en viss reflex af ursprunglig storslagenhet.

De benämningar man satt för dem, som ringa tjena som prestinnor wid det blygsamma offeraltaret till ungdomens fromma, äro derför ingalunda för höga eller opassande.

Arbetet adlar, arbetet för andra och på oss sjelfva.

Högt är målet för oss alla satt — och så måste det vara.

Hwarje qvinna, hon må nu tillhöra Kalei Gille eller ej, måste nu en gång blifva en "Högan Frigga" — eljest är hennes lif förfeladt.

Början till wår skola är nu gjord.

Måtte framtiden få visa, att det "Wilde blifva någonting" "staf."

Och måtte det ringa werket hägnas af Honom, som af intet kan göra hwad Han will!